

Tööinspektsiooni kampania keskendub uutele töötajatele

Silja Soon

töötervishoiu peaspetsialist

Alates 2. maist kuni aasta lõpuni viib Tööinspektsioon läbi teavitus- ja kontrollikampania, mis on suunatud peamiselt tööandjatele, kelle ettevõttesse on tulnud uusi töötajaid. Seega puudutab see praktiliselt kõiki ettevõtteid.

Käesoleva kampania jaoks on Tööinspektsioon kokkuleppeliselt lugenud uueks töötajaks sellist inimest, kelle töötamise aeg on ettevõttes olnud kuni üks aasta. Miks? Sellele küsimusele vastab kõige paremini Tööinspektsiooni analüüs raskete tööõnnetuste põhjustest, mis valmis möödunud aastal. Selle põhjal võib välja tuua mõned väga olulised märksõnad, millega tuleb tööandjatel kindlasti arvestada:

1. Üheks enamlevinumaks tööõnnetuse põhjuseks on töötaja puudulik väljaõpe või juhendamine.
2. Arvestatav osa tööõnnetustest juhtub töötajatega, kelle tööstaaž on tööandja juures kuni üks aasta. Niisuguseid tööõnnetusi on umbes 30% kõikidest juhtunud rasketest õnnetustest.
3. 18–24-aastastest raskesse tööõnnetusse sattunud töötajatest 60%-l juhtus see esimesel tööaastal.

Igale tööõnnetusele peab kindlasti järgnema tööõnnetuse põhjuste otsimine ja analüüs. Tööandja peab alati uurima tema ettevõttes toimunud tööõnnetusi. Tihtipeale esineb juhtumeid, kus ka Tööinspektsioon peab ütlema oma arvamuse tööõnnetuste põhjuste kohta. Tööinspektsiooni poolt uuritud juhtumitest on 56%-l märgitud üheks õnnetuse tekitajaks ebapiisav juhendamine ja väljaõpe. Kahjuks ei ole tööandjad tavaliselt ise nii kriitilised – puudulik juhendamine ja väljaõpe on põhjusena välja toodud ainult 13%-l juhtudest.

Uutele töötajatele suunatud kontrollimisi viivad läbi kõik tööinspektorid, kes teostavad ettevõtetes töökeskkonnaalast järelevalvet.

Foto: SXC/Dhiego Andrade

Kontrollimiseks ei viida eraldi läbi sihtkontrolli, vaid käesoleva kampania järelevalve osa teostavad tööinspektorid töökeskkonna kontrollimise ajal. Selle käigus on lisatähelepanu koondatud just uute töötajate olemasolule.

Ülevaate saamiseks on abivahendina välja töötatud hinnanguleht. Täidetud hinnangulehed võimaldavad hiljem analüüsida, mil moel on tagatud uue töötaja saamine kogunud töötajaks nii, et oleksid välditud tööõnnetused.

Mida tööinspektor kampania käigus kontrollib?

- Milline on uue töötaja juhendamise ja väljaõppe süsteem:
 - kuidas toimub juhendamine ja väljaõpe;
 - kas keegi määratakse uuele töötajale juhendajaks;
 - kui pikk on töötaja väljaõppele ette nähtud aeg ning kas on see piisav vajalike ohutute töövõtete omandamiseks;
 - kas ja kuidas saab tööandja ülevaate sellest, et töötaja on vajalikud töövõtted omandanud;
 - milline on ettevõtte ohutuskultuur ning kas ja kuidas tutvustatakse seda uuele töötajale;
 - kas ja millised on kriteeriumid selleks puhuks, kui tööandja otsustab väljaõpet mitte korraldada.

Siinkohal võetakse arvesse iseäranis seda, kas tööinspektor on nende põhimõtete/argumentidega nõus;

- Kuidas toimub töötajate esmane tervisekontroll.
- Kas ja kuidas toimub töökoha kujundamine töötajale sobivaks.
- Millised töövahendid uus töötaja saab ning kas on nende väljastamine tööandjal läbi mõeldud – millised sobivad, kas arvestatakse töötaja iseärasusi jms.
- Kui töötaja töö näeb ette tööriietuse, isikukaitsevahendite (ikv) kandmist, siis millised on nende väljastamise põhimõtted.
- Kas uus töötaja teab, kes on ettevõttes töökeskkonnavolinik ning kas volinik on töötajaga tegelenud jms (jälginud väljaõppe läbiviimist, ikv-de väljastamist).

- Kaastöötajate reageerimine uue töötaja eksimustele on oluline just ohutusnõuete järgimisel, et tööd tehtaks alati nii, kuidas on ohutu.

Lisaks kontrollikampaaniale antakse välja ka brošüür, milles keskendutakse kahele olulisele aspektile tööandja-töötaja seiskohalt: töötervishoid-tööohutus ning töösuh-
ted. Sügisel viiakse läbi ka vähemalt kuus temaatilist teabepäeva.